

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.н. Георги Петков Близнашки

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“, обявен в ДВ бр. 42 от 12.05.2020 г. от ЮЗУ „Неофит Рилски“, гр. Благоевград, в професионално направление 2.2 *История и археология*, по научната специалност *История на държавата и правото* (История на българската държава и право и Обща история на държавата и правото)

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукция, представени от участника в конкурса доц. д.н. Костадин Илиев Паев

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Обявеният конкурс е сложен поради интердисциплинарния му характер, който включва няколко области на познанието. В тази връзка могат да бъдат разграничени следните направления на научната продукция на кандидата: история на държавата като институция, история на българската държавност, история на българското право, история на правото на чужди държави, други исторически публикации. По отношение вида на публикациите те включват: една основна монография (220 с.); публикувана книга (монография) въз основа на защитен дисертационен труд, с който е придобил научната степен "доктор на науките" (360 с.); една статия в научно издание реферирано и индексирано в Web of Science; 21 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране; една научна студия в рецензирано издание (50 с.); четири превода на исторически документи, придружени с бележки и коментари; един университетски учебник и едно университетско учебно пособие. От представената справка може да се

установи, че кандидатът отговаря на Националните наукометрични показатели за съответното професионално направление и на допълнителните изисквания на Югозападния университет.

Доц. д.н. Костадин Паев започва работа в ЮЗУ „Неофит Рилски“ през 1993 г. като хоноруван асистент, а две години по-късно – и като редовен асистент, преминавайки през всички степени на академичната йерархия до доцент. През тези години той е бил зам. декан на Правно-историческия факултет и осъществява активна научна, преподавателската и организационна дейност в университета.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

В първото от посочените по-горе направления на преден план изпъква монографията на кандидата *„Държавата от Древността до Модерната епоха. Въпроси на теорията и историята“*, С.: Парадигма, 2020. За целта той е осъществил второ издание на книгата, вземайки предвид някои бележки и препоръки, направени при нейното обсъждане в катедрата по история. В структурно отношение съдържанието е разпределено не по глави, а в две части и по параграфи, номерирани последователно и непрекъснато.

Считам, че поставената от кандидата цел на изследването – чрез прилагането на методологически подход по-различен от традиционните, а именно историческото възникване и развитие на държавата да бъде представено „многостранно“, т.е. от гледище на повече научни области – е в значителна степен постигната.

В първата теоретична част, въпреки наличието на някои повтарящи се структурни елементи, разглеждани от множество автори, кандидатът е успял да включи нова материя, която допълва и обогатява постигнатото досега.

Като нови концептуални виждания по темата в тази част бих определил на първо място тезите за легитимирането на държавата чрез историята и за произхода на думата „държава“ в българската правна лексика; интрепретацията на отношенията между държавата, религията и идеологиите в исторически контекст; спецификата в отношенията „държава – нация“, пречупени през призмата на балканската и българската история.

Втората, историческа част на монографията осветлява по различен начин въпросите за преддържавните политически обединения, номадската държава и разбира се, въпросът за началото на българската държавност, интерпретиран в контекста на най-модерните теоретични постижения за възникването и същността на държавата. В представената в последният параграф историческа типология на държавата, макар и да не е оригинална, ясно се откроява много ново съдържание, свързано с най-актуалните проучвания по темата. Актуалността на изследването се потвърждава и от богатата библиография, използвана от кандидата, включително заглавия от последните 5 години.

В научната продукция на кандидата е включена и монографията *„Търновската конституция в светлината на балканския конституционализъм от XIX век“*, София: Сиби, 2016, с. 360, която се базира на защитен от него дисертационен труд за придобиване на научната степен „доктор на науките“. Предвид това, че трудът вече е получил висока оценка на неговите научни достойнства, няма да се спирам детайлно на него. Самата идеята на автора да изгради своето историко-правно изследване след направените преводи на конституциите на съседните балкански държави (Гърция, Румъния и Сърбия), съвременни на Търновската конституция, заслужава висока оценка и в крайна сметка гарантира като резултат един наистина качествен научен продукт.

На трето място, не в реда в който са представени публикациите на кандидата по таблицата на Националните наукометрични показатели, бих поставил обширната встъпителна студия, която е част от книгата му *„Спомени, размисли и оценки на княз Александър Дондуков-Корсаков за създаването на Търновската конституция“*, С.: Парадигма, 2019, в която авторът публикува още текстът на непроучван цялостно архивен документ и преводи на двете редакции на Първоначалния проект на Органическия устав на Българското княжество. Наред с многото нови факти и корекции на съществуващи и спорни досега мнения по тази тема, доц. д.н. Костадин Паев изгражда убедително и аргументирано заключителната си теза, според която концептуалните основи на проекта са заложили от княз Александър Дондуков-Корсаков, а Сергей Лукиянов, считан за създател на проекта, всъщност само формулира юридически текста и нанася технически корекции и допълнения в него.

Пряка връзка с разглежданият по-горе въпрос, както и изобщо с историята на българския конституционализъм имат още няколко статии на кандидата: *„Участието на Тодор Бурмов в изготвянето на първоначалния проект на Органическия устав на Българското княжество“*, *„Въпросът за конституционният контрол в България 1879-1947 г.“* и *„Конституционният проект на проф. Стефан Киров от 1935 и 1938 година. Сравнително изследване“*. В първата статия авторът използва оригинални архивни източници и достига до нови важни изводи и заключения, свързани с българската история; във втората се прави цялостно и задълбочено проучване по темата, а в третата – коригира едно дълго съществувало недоразумение сред изследователите по отношение на конституционният проект на проф. Ст. Киров.

Другата представена от кандидата научна продукция се отнася до въпроси от историята на българското право (тук бих искал да дам особен акцент на статията му в сп. Правна мисъл „*Договорът за изработка в средновековна България*“), общата история на държавата и правото, изучаването на дисциплината *История на българската държава и право*, и други. Резултат от преподавателския му опит са учебникът по гражданско образование за студентите-историци и учебното помагало за студентите от специалност „Право“.

III. Критични бележки и препоръки

Може би кандидатът трябваше да направи опит за собствена типология на историческото развитие на държавата.

IV. Заключение

Доц. д.н. Костадин Паев е преподавател и изследовател с достатъчен опит, знания и компетентност в областта на обявения конкурс. От представените научни публикации е видно, че интересите и академичните му резултати са действително широки (хронологически и тематично), задълбочени и интердисциплинарни. В тази връзка оценявам научната му продукция като достатъчна за заемането на академичната длъжност „професор“ по История на държавата и правото в Югозападния университет „Неофит Рилски“.

17 август 2020 г.
гр. Благоевград

Член на научното жури: .....
(проф. д.н. Г. Близнашки)

SOUTH-WEST UNIVERSITY “NEOFIT RILSKI”

ASSESSMENT STATEMENT

By Professor Doctor of Sciences Georgi Petkov Bliznashki

Member of a Scientific Jury in a Competition for the Academic Position “Professor”, announced in the State Gazette, issue 42 dated 12.05.2020 by South-West University “Neofit Rilski”, town of Blagoevgrad, in the professional field 2.2 *History and Archeology*, with the Science Specialty *History of the State and Law* (History of the Bulgarian State and Law and General History of State and Law)

Regarding: the scientific, scientifically applicable, and professional academic activity and output, presented by the participant in the competition, Associate Professor, Doctor of Science (AP, DSc) Kostadin Iliev Paev

II. Summarized information regarding the scientific output and activity of the candidate

The announced competition is rather complex, due to its interdisciplinary nature, which encompasses different areas of knowledge. In conjunction therewith, the following fields of the scientific output of the candidate can be distinguished: history of the state as an institution, history of Bulgarian statehood, history of Bulgarian law, history of law of other states, other historical publications. In terms of publication type, they include: a main monograph (220 pages); a published book (monograph), based on a defended dissertation work, which has been used by the candidate for the award of the science degree “Doctor of Sciences” (360 pages); one article in a science journal, peer-reviewed and indexed in Web of Science; 21 articles and papers, published in non-indexed peer-reviewed magazines; one scientific study in a peer-reviewed edition (50 pages); four translations of historical documents, accompanied by notes and remarks; one university textbook and one learning manual for students. From the reference provided it can be identified that

the candidate fulfills the National scientometric criteria for the respective professional field and the additional requirements of the South-West University.

Associate Professor Doctor of Sciences Kostadin Paev started his work at South-West University “Neofit Rilski” in 1993 as a part-time assistant, and two years later – as a full-time assistant, going through all degrees of the academic hierarchy, up to Associate Professor. Years ago, he served as a Vice Dean of the Faculty of Law and History and performs active science, teaching, and organization activity in the university.

III. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative output, submitted for participation in the competition

In the first among the areas indicated hereinabove, the monograph of the candidate “*The state from the Antiquity to the Modern Age. Matters of Theory and History*”, S.: Paradigm, 2020, stands out in the foreground. To this end, he has prepared a second publication of the book, taking into consideration certain remarks and recommendations provided during the discussion of the book in the Department of History. From a structural point of view, the contents are not divided into chapters, but instead it is divided into two parts and into paragraphs, numbered in sequence and without interruption.

It is my opinion that the objective of the study, defined by the candidate, to wit – using a methodological approach distinct from the traditional approaches, namely presenting the historical occurrence and development of the state multilaterally, i.e. from the point of view of diverse scientific fields – has mostly been achieved.

In the first theoretical part, despite the existence of some repeated structural elements, reviewed by a multitude of authors, the candidate has succeeded in including new material, which both complements and enriches the results achieved

hitherto. For this part, I would firstly define the argumentations on legitimizing the state through history, the origin of the word “state” in the Bulgarian legal lexis; the interpretation of the relationships between the state, religion and ideologies from a historic context; the specifics in the “state and nation” relationships, seen through the lens of the Balkan and Bulgarian history, as being new conceptual outlooks.

The second part of the monograph, the history part, examines in a different light the matters on the political unions preceding the creation of the state, the nomadic state, and of course the matter of the Bulgarian statehood beginning, interpreted in the context of the state-of-the-art theoretical accomplishments regarding the creation and the nature of the state. In the historical typology of the state, presented in the last paragraph, even though it is not original, the new content referring to the relevant studies on the topic is rather distinguishable. The relevance of the study has been confirmed by the extensive bibliography, used by the candidate, including titles published over the course of the last 5 years.

The monograph “*The Tarnovo Constitution in the Light of the Balkan Constitutionalism of the XIX Century*”, Sofia: Sibi, 2016, page 360 is also included in the candidate’s scientific output, which is based on dissertation work, defended by the candidate for the award of the scientific degree “Doctor of Sciences”. Given the fact that the work has already received high praise on its scientific merits, I am not going to discuss it in detail. The author’s very idea is to develop his study of history and law after the completion of the translations of the constitutions of the neighboring Balkan states (Greece, Romania and Serbia), which are contemporaries of the Tarnovo constitution, deserves high praise and ultimately it is a guarantee for a science output of truly excellent quality.

Not following the order of presenting the candidate publications in the chart of the National scientometric indicators, I would thirdly rank the extensive introductory study of the candidate, which is part of the book “*Memories, thoughts*

and assessments of Prince Aleksandar Dondukov-Korsakov for the creation of the Tarnovo Constitution”, S.: Paradigm, 2019, where the author has also published the text of an archived document, not studied in its entirety, and translations of the two versions of the Primary Draft of the Organic Statute of the Bulgarian Principality. Along the multitude of new facts and adjustments of existing and disputed opinions on this topic, which are hitherto being disputed, Associate Professor Doctor of Sciences Kostadin Paev builds his final thesis convincingly and with good argumentation, and in his opinion the conceptual foundations of the draft have been set by Prince Aleksandar Dondukov-Korsakov, and Sergey Lukiyarov, who is considered as the creator of the draft, in fact only performed the formulation of the text from a legal standpoint and the implementation of technical corrections and additions thereto.

A direct relationship with the matter reviewed hereinabove and in general with the Bulgarian Constitutional history exists in a few other articles by the candidate: *“The participation of Todor Burmov in the creation of the primary draft of the Organic Statute of the Principality of Bulgaria”*, *“The Matter of Constitutional Control in Bulgaria 1879-1947”*, and *“The Draft of the Constitution of Professor Stefan Kirov, in the period between 1935 and 1938: A Comparative study”*. In the first article, the author uses original archive sources and reaches new important findings and conclusions regarding Bulgarian history; in the second article, the author creates a comprehensive and in-depth study on the topic; and in the third article, the author corrects one long-existing misconception among researchers as regards to the draft of the Constitution by Professor St. Kirov.

Other scientific output, presented by the candidate, refers to matters of the history of Bulgarian law (I would like to put special emphasis on the candidate’s article in the magazine “Legal Thought”, *“The Contract Manufacturing in Medieval Bulgaria”*), the General history of the state and law, the study of the

discipline *History of the Bulgarian State and Law*, and others. The output of the teaching experience of the candidate is the textbook on civil education for history students and the learning manual for the students majoring in Law.

III. Critical remarks and recommendations

Perhaps the candidate should have tried to make his own typology for the historical development of the state.

IV. Conclusion

Associate Professor Doctor of Sciences Kostadin Paev is a lecturer and a researcher, who has sufficient experience, knowledge, and competency in the area of the announced competition. From the presented science publications, it is evident that the interests and the academic results of the candidate are indeed broad (from a chronological and thematic perspective), profound and interdisciplinary. In conjunction to the above-stated, I deem his scientific output to be sufficient to occupy the academic position “Professor” of History of the State and Law in the South-West University “Neofit Rilski”.

August 17, 2020

Town of Blagoevgrad

Member of the Scientific Jury: .....

(Professor Doctor of Sciences G. Bliznashki)